

Сонети

Автор:

Віталій Колодій

Сонети

Віталій Колодій

У цій книзі зібрані сонети – лише один із розділів великого творчого доробку відомого українського письменника Віталія Колодія. Висловлені з використанням класичної віршоформи думки й почуття тут постають у світовім суголоссі вічного пошуку істини, добра й любові. Авторські сповідальні мотиви, звернені до моральних і світоглядних категорій, поет звіряє на щирій читацький відгук. Інтимне у нього не тільки особистісне, а й завдяки яскравому художньому вираженню загально і гостро відчутне.

Віталій Колодій

Сонети

Від упорядника

Ця перша неприжиттєва книга знаного українського письменника Віталія Колодія об'єднала твори різних видань – «Сонети» (1998), «Сто сонетів» (2002), «Ангел на камені» (2008), «Слова осипалися з літа» (2013).

У нюансуванні настроєвих переливів, образних асоціаціях зримо проглядає авторське сприйняття світу як одвічного диспуту добра і зла, світла і темряви.

Поет уважно дослухається до нього, вповідаючи виважене власним сумлінням, сподіваючись, що говоритиме Ангел дня, а Ангел ночі нарешті спочине...

Аби сповнити своє призначення, письменник має зустріти свого читача. Не обов'язково одnodумця, близького за світовідчуттям. Досить, щоб людина хотіла і могла мислити, неквапно пройти рядками прожиттєвих розмислів поряд з їх автором. Кожен раз сподівався на таку зустріч і мій батько.

Впевнена: сонетарій дасть відчуття насолоди від вивіреного думкою й почуттям слова, духовне очищення від щирої нелукавої бесіди про те, що хвилює, що болить.

Оксана Колодій

* * *

Сонети Віталія Колодія хочеться читати при хиткому світлі свічки, коли дуже самотньо, а висповідатись нема перед ким.

Віталій Колодій – це та література, яка є власне літературою, а не обслугою часу. З високою культурою письма. І з вірою у високе людське призначення.

Петро Скунець

* * *

Я знаю, как трудно написать венок сонетов, но перевести его во много раз труднее и сложнее... Ваш перевод, насколько могу судить, – получился великолепно!..

Владимир Солоухин

«І знов сонет... О, скільки голосів...»

І знов сонет... О, скільки голосів

Цю давню форму ганили. Доволі,

Мовляв, тримати слово на приколі

У затиску броньованих рядків.

Розкутості думок і почуттів!

Класичну одіж геть!.. Безмежжя волі

Хай буде у словесному роздоллі! —

Новітній глас поетам повелів.

Звичайна річ: канони киньмо ниць!

Чарунок власний мають різні квіти...

Та як нам часом хочеться зустріти

За гуртами свобідних чарівниць,

Одягнених ледь не на крайній грані,

Прекрасну жінку в строгому убранні.

1998

Від прагнення добра і чистоти

Вінок сонетів

1

Від прагнення добра і чистоти
Єднається із яблуком росина,
Зерно лягає в землю й потім гине —
Щоб міг із нього колос прорости.

У многості еднаються світи,
Немов глаголи й мислі воедино
Зливаються у формі цій глибинно
В гармонію складної простоти.

Якщо поет рій образів трима
У повелінні строгім, мов зима,
Якщо слова в нас думки не приспали
І меж її розкутості нема,
Якщо в шуканні труднім не дарма
Ми вирушили у життєву далеч.

2

Ми вирушили у життєву далеч
Малими і наївними дітьми.
Ще дим війни стояв над ворітьми
І десь хати за обрієм палали.

Тоді ще ми транзисторів не мали,

Про телевізори й не снили ми:

У повоєнній світі між людьми

Голодними були мої начала.

Стою сьогодні між пожовклих трав

І згадую, як ти отут сказала,

Що хлопчика-сусіда покохала

(Він мав баяна... Батька хлопець мав!).

Тоді ще я нещирості не знав:

Солодкою була сльоза печалі.

З

Солодкою була сльоза печалі,

Коли нарешті привітали вас

Із відкриттям, якого так чекали.

Із радістю, нежданою в цей час.

Усе при тому начебто й гаразд:

Ви стоїте в білоколонній залі.

І посмішки навстріч, і котрий раз

Прилюдно возвеличують і хвалять...

О, скільки втіхи ллється з висоти!

Та раптом гостро вас у серце вжалить

Така тоненька цівка гіркоти:

Вітальників оцих ви не стрічали,
Коли було безрадісно в путі,
Коли крізь терня випадало йти.

4

Коли крізь терня випадало йти,
Я оглядався: звідки почалося?
Чого шукав, як жив і думав досі?
І що тоді я міг відповісти?

Що прагнув підійматися й рости —
Без нарікань, природно, мудро, просто?
О ні – цього мені було не досить:
В затятості долав я шлях крутий.

Тепер назад поглянув... Боже мій!
Яке велике поле незозріле
Постало за посівами надій!
І щира сповідь дух мій осмутила,
Бо крізь густу завію суєти
Ми часто не доходили мети.

5

Ми часто не доходили мети.
Так пролісок не може сніг пробити,

Так паросток не досягає цвіту,

А дерево – своєї висоти.

Сліпі невдачі застили нам світло

І плин думок вели до мілкоті.

А ми таки тяглися до зеніту,

Невдачам наступали на хребти.

Уперто ми несли до перевалу

Невідворотні подарунки літ.

Вже крига втоми дихала услід,

Однак і далі знов скарбів шукали.

Хоч плечі нам хилило до землі —

Здобутого завжди здавалось мало.

6

Здобутого завжди здавалось мало...

Залишити хоча б один рядок,

Який колись назвали б досконалим,

І вивершить хоча б одну з думок!

О, скільки ми і думали й писали...

Але приходив невідступний строк —

І знов на вістрі гострого фіналу

Звучав суддівства строгого свисток.

Чи вірш засяє, наче світлячок?

Чи зблисне слово променем зухвалим,

Повідавши: не марним був урок

Змагань і бур, що на шляху зазнали?..

І сумнів брав: не видно ні на крок...

А ранки знов надіями світали.

7

А ранки знов надіями світали.

Я повертався крізь усі роки

До того заповітного причалу,

Звідкіль ми всі. До вічної ріки,

Де хвилькою маленькою гойдало

Задивлені в майбутній день зірки.

Там ходиш ти – між радістю і жалем,

Там сивиною всіяні стежки...

У сповіданні перед мене стали

Заінені від спогадів хати.

Ріка себе у кригу заховала,

Але сніги з ясної чистоти

Мені про тебе цілий день писали...

І кликали до обріїв мости.

8

І кликали до обріїв мости,
І сонце заясніло поранково
Моїм найпершим почуттям, любове.
Але тоді навстріч не вийшла ти.

Тебе в чужі для нас обох світи
Взяли на раннім досвітку людове...
І як мені тебе розрадить словом,
Зустріти, врятувати і вберегти?..

Ще дерево й не почало цвісти,
А з нього вже пелюстка відлетіла...
Іду в саду, на осінь просвітлілим,
Немов читаю з юності листи...
Пташиний клич вгорі – то в серпні білім
Витають десь думки під небосхилом.

9

Витають десь думки під небосхилом:
Смішні, серйозні, більші і малі.
То мчать увись, то зовсім при землі
Кружляють із ячанням посмутнілим.
Про що вони?.. Про те, що розгубили
Весняні ранки у холодній млі?
Що так охоче в літньому теплі

Літали б ще і сонечко б кружили?..

Та що це раптом сталося?.. На мить

Вони безвільно в леті затремтіли,

Мов хвилі моря, збиті вітром з цілі.

Ну що вас так стривожило, скажіть!

Там висота, в якій ослабли крила.

Там тінь гори, якої не скорили.

10

Там тінь гори, якої не скорили,

Хоч прагнули і сходили не раз.

Там тінь поразок, що навчають нас,

Караючи хистких і слабосилих.

Не відступи, знеможений, на схилах —

І зійдеш на верхи в урочий час.

Бо меншає надійності запас,

Якщо зневіра путь нам заступила...

Щасливий, хто на крутизні несхибний

Зусиллям волі, думки і руки,

Кого невдача будь-яка не спинить,

Хто з молодю завчив урок гіркий.

Бо що повчальніш: поклик із вершини

Чи сумнів за перейдені роки?..

11

Чи сумнів за перейдені роки
Додасть під вечір мудрості і хисту?
Коли з дерев спадає жовте листя —
Від того чи світлішають гілки?..

А сумніви шикуються в полки,
І кожен в настрій потрапляє вістю
Про те, що був не так зробив колись-то.
Яка відплата? Відсвіти які?

Чи боронитись вистачає сили?..
Вже й спомин повертається несміло
Із тих доріг, де видно кожен слід...
Облишмо це!.. Святкуючи прихід,
Побідно осінь піднімає щит,
Та молодість – о ні! – не відступила.

12

Та молодість – о ні! – не відступила,
Хоча б і як студили нас вітри.
Літа немов і сліду не лишили,
Але ж поглянь, яка глибінь вгорі!
Яка прозорість мудрої пори!..

І задуми, й бажання прояснілі
(Шукай себе, знайди себе, твори!),
Так само юно світять очі милі.

Хай сіє осінь сутінки навстріч,
З долоні хмар стечуть зимові хвилі.
Але хіба колись настане ніч,
Якщо для неї серця не відкрили?..
Звучить дороги непоборний клич:
І досвід е, і мрії не згоріли.

13

І досвід е, і мрії не згоріли —
Єднання дня і віку золоте!
Ще слово нам черешнею цвіте,
А в реченні вже світить плід дозрілий.

Все має круг свій в нашім світі білім.
Сягнуть його - бажання непросте.
Ось пагінець ще при землі росте,
А вже в можуть свого розкрилля цілить.

Йому довкіл ялини креслять простір.
Зламало ім колись верхи стрімкі,
А гляньте: гінко підвелися досі.

Кінець ознакомительного фрагмента.

Купити: https://tellnovel.com/kolod-y_v-tal-y/soneti

надано

Прочитайте цю книгу цілком, купивши повну легальну версію: [Купити](#)